

dem, jenž nebyl oprávněn o něm rozhodovati, a bylo je tedy a v důsledku toho i usnesení rekursního soudu zrušiti jako zmatečné. Soudu první stolice bude podle § 44 j. n. uvážiti, nejsou-li dány podmínky § 307 ex. ř. a nemá-li býti složený peníz odeslán na soud exekuční k dalšímu opatření.

Čís. 8216.

Důvody propuštění zaměstnance nejsou uvedeny v § 82 živn. ř. výčetmo, nýbrž pouze příkladmo; důvodem k propuštění podle § 82 živn. ř. jest každý důvod, jenž se váhou a důležitostmi některému z důvodů tam výslovně vyjmenovaných vyrovná anebo ještě ho předčí. Pokud spadá pod propouštěcí důvod podle § 82 písm. g) živn. ř. neslušné a nezdvořilé vyjádření se zaměstnance proti představenému.

Tím, že dal zaměstnavatel zaměstnanci výpověď místo, by ho propustil bez výpovědi, nevzdal se práv z § 3 písm. g) poslední odstavce zák. o záv. výb. (§ 82 živn. řádu).

(Rozh. ze dne 11. srpna 1928, Rv I 311/28.)

Žalobě, již domáhal se dělník na zaměstnavateli určení, že propuštění z práce bez souhlasu rozhodčí komise jest nepřipustné a bezúčinné, procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Žalobce si vzal sám outky, ačkoli to bylo zakázáno, a když mu to nadmistr H. vytýkal, žalobce odpověděl: »nerejpejte si do mne«. Žalobce se již dříve podobným způsobem vyjádřil, jako: »nelezte na mne«, a to asi dvakrát nebo třikrát. Z toho lze sice vyvoditi, že se žalobce k nadmistru choval neslušně a nezdvořile, jinak se však odvolací soud připojuje ke správnému stanovisku procesního soudu, podle něhož nelze v tomto výroku spatřovati hrubou urážku podle § 82 g) živn. řádu, zejména uváží-li se prostředí, v němž byl výrok ten pronesen. Poukaz odvolacího spisu na ustanovení § 76 živn. řádu nemůže na tomto stanovisku nic změnit, zejména, když tu nejde o sesměšňování ani urážení, jak se odvolací spis snaží doličiti. Odvolací soud jest dále jako soud první stolice toho přesvědčení, že žalovaná, nepropustivši žalobce okamžitě, nýbrž davši mu zákonnou výpověď, dala tím na jevo, že se neopírá o ustanovení § 82 g) živn. řádu. Pohnutka tohoto jejího jednání, totiž tvrzená benevolence, nerozhoduje.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Ve věci samé nelze s nižšími stolicemi souhlasiti. Zjistily, že žalobce, byv nadmistrem H-em pozastaven, že si svémocně vzal outky, odpověděl »nerejpejte si do mne«, a že už dřív se dva neb třikrát podobným způsobem k němu vyjádřil jako »nelezte na mne«, ale neshledávají v tom skutkovou povahu § 82 živn. ř. a tedy důvod opravňující zaměstnavatele k propuštění dělníka, ačkoli odvolací soud připouští, že je to chování

neslušné a nezdvořilé, nicméně mají za to, že to není hrubou urážkou podle písm. g) cit. § 82. § 82 písm. g) arci praví, že zaměstnavatel může dělníka propustiti, když se dopustil »hrubé urážky na cti« proti němu nebo proti jinému dělníku, ale to se musí vykládati podle praktické potřeby a propracováním tohoto všeobecného ustanovení vystihnouti úmysl zákonodárce. Proto především dlužno rozeznávati mezi dělníky: Kdyby se toto neslušné a nezdvořilé vyjádření stalo proti obyčejnému dělníku, proti prostému žalobcovu soudruhu, bylo by souhlasiti, že v tom ještě není hrubé urážky, jak si ji zákon myslí, ale jiná věc je, když se stalo proti nadmistru, tedy proti představenému a nadřízenému žalobcovu, najmě při té příležitosti, když ho tento pozastavil ve své úřední činnosti právě jako jeho představený, jehož příkazů byl povinen dbáti, neboť tu jde ještě o něco více, než o pouhou urážku osoby »druhého dělníka«, jdeť o porušení podřízenosti a tím kázně v závodě: Kam by to v závodě došlo, kdyby bylo dělníkům dovoleno, by se k svým představeným takto chovali, jejich výtky a poučení takto pohrdlivě odmítali, to by byla záhy úplná anarchie, již zajisté zákonodárce dopouštěti nechce, protože ji dopustiti nelze již z důvodů národohospodářských, úspěšné výroby průmyslové vůbec se dotýkajících, neřkuli pouze z důvodů soukromohospodářských, týkajících se zájmů pouze zaměstnavatelových. Jinými slovy, jako důvody propuštění vyjmenované v § 27 zák. o obch. pom., v § 29 zák. o úř. statk. a v jiných podobných, nejsou uvedeny výčetmo, nýbrž jen příkladmo (arg. slovo »zvláště«), tak i důvody § 82 živn. řádu jsou uvedeny rovněž jen příkladmo, což nyní dokazuje obzvláště zřetelně § 1162 obč. zák., jenž prostě mluví o propuštění z »důležitých důvodů«, aniž by je vůbec vyjmenovával, byť i jen příkladmo, a zůstává to tedy naprosto soudcovskému uvážení, co za důležitý důvod dlužno pokládati. Důvodem k propuštění podle § 82 živn. ř. je tedy každý důvod, jenž se svou váhou a důležitostí některému z důvodů tam výslovně vyjmenovaných vyrovná nebo ještě nad něj předčí. Že však v souzeném případě urážka, která se žalobcem stala k představenému nadmistrovi, následkem přistupujícího k tomu porušení podřízenosti a kázně předčí každou hrubou urážku, která by se stala jinému dělníku, prostému soudruhu žalobcova, jest pro rozmyslného posuzovatele tak na jevě, že se o tom dále šířiti netřeba. A to vše ovšem platí i o § 27 čís. 6 zák. o obch. pom. a o § 29 čís. 7 zák. o úř. statk., jež rovněž urážku proti představenému a porušenou tím kázeň vyzvednouti opomenuly. Tím, že zaměstnavatel dal žalobci čtrnáctidenní výpověď místo, by ho propustil bez výpovědi, jak mu zákon dovoľoval, nevzdal se nijak práv z § 3 písm. g) poslední odstavce zák. o záv. výb., pokud se týče z § 82 živn. ř., neboť to znamenalo jen, že s ním chce, co se týče jeho služebních požitků, naložiti mírněji, než by podle zákona byl oprávněn, a není tu tedy podmínek konkluse podle § 863 obč. zák., jehož předpis nižší stolice tu vůbec neuvážily. Žalobci byla dána výpověď z toho důvodu, že se prohřešil podle § 82 živn. ř., tedy jeho propuštění, pod něž právě i § 3 písm. g) cit. zák. podřaduje právě i výpověď, stalo se vždy z důvodu § 82 živn. ř.